

На основу члана 5. став 2. Закона о признавању сорти пољопривредног биља („Службени гласник РС”, број 30/10),

Министар пољопривреде и заштите животне средине доноси

ПРАВИЛНИК

о методама испитивања сорте проса (*Panicum miliaceum L.*) ради признавања сорте

"Службени гласник РС", број 94 од 3. септембра 2014.

Члан 1.

Овим правилником прописују се методе испитивања сорте проса (у даљем тексту: сорта) на огледном пољу и у лабораторији, ради признавања сорте.

Члан 2.

Методама из члана 1. овог правилника испитују се одређене битне особине сорте, ради утврђивања:

- 1) боље производне и употребне вредност сорте (VCU тест);
- 2) различитости, униформности и стабилности сорте (DUS тест).

Методе испитивања сорте су скуп поступака и података које предузима, односно прикупља правно лице, предузетник или физичко лице које испуњава услове прописане законом којим се уређује признавање сорти пољопривредног биља за вршење испитивања сорте (у даљем тексту: извођач огледа).

Члан 3.

Производна и употребна вредност сорте (VCU тест) утврђује се на основу резултата испитивања одређених битних особина сорте које се односе на:

- 1) принос зрна;
- 2) квалитет зрна;
- 3) садржај влаге у зрну у моменту бербе;
- 4) отпорност или толерантност на болести и штеточине;
- 5) толерантност на одређени хербицид.

Сорта проса испитује се тако што се битне особине из става 1. овог члана које се испитују упоређују са битним особинама једне или више сорти стандард, у складу са законом којим се уређује признавање сорти пољопривредног биља.

Члан 4.

Сорта се испитује у више одвојених огледа на огледном пољу.

Оглед из става 1. овог члана чине елементарне парцеле на којима се врши испитивање.

Оглед се изводи по плану „потпуно случајног блок система” у четири понављања.

Члан 5.

Сорта се испитује на огледном пољу у складу са захтевом за признавање сорте у коме власник сорте, односно његов овлашћени заступник предлаже да се сорта, ради испитивања, разврста у одговарајућу групу у зависности од намене сорте.

Сорта разврстана на начин из става 1. овог члана сеје се, ради испитивања, у одређени оглед.

Члан 6.

Сорта се испитује на најмање два локалитета који чине мрежу огледа.

Члан 7.

Сорта се испитује на земљишту које је пре сетве испитано на присутност земљишних штеточина и, по потреби, изводи се предсетвено третирање инсектицидима.

Количине минералних ђубрива, време и начин њихове примене, као и остале агротехничке мере примењују се приликом испитивања сорте на огледном пољу тако да буду у складу са највишим нивоом технологије производње сорте, а ради испољавања генетског потенцијала родности сорте.

Члан 8.

Оглед за испитивање сорте поставља се са елементима датим у Табели – Елементи огледа.

Табела – Елементи огледа

Дужина основне парцеле	7 m
Ширина основне парцеле	2,25 m
Површина основне парцеле	15,75 m ²
Размак између редова	25 cm
Број редова	9
Количина семена за сетву	15–18 kg/ha
Размак између блокова	1 m

Члан 9.

У току вегетације сорте евидентира се:

- 1) датум сетве;
- 2) датум ницања (50% изниклих биљака);
- 3) датум метличења (50% биљака у фази метличења);
- 4) датум технолошке зрелости (50% биљака у фази преласка из воштане у пуну зрелост зрна).

Члан 10.

Принос зрна мери се на свим елементарним парцелама и евидентира се:

- 1) принос семена (kg/елементарној парцели);
- 2) садржај влаге у зрну у моменту жетве (%).

Члан 11.

У току испитивања сорте у огледном пољу утврђује се степен присуства болести и штеточина, с тим што извођачи огледа сами евидентирају врсту и степен присуства болести.

Оцењивање отпорности сорте која се испитује према болестима и штеточинама врши се по скали од нула (0) до пет (5), и то:

- 1) оцена 0 – одсуство оболелих биљака;
- 2) оцена 1 – до 10% оболелих биљака;
- 3) оцена 2 – до 25% оболелих биљака;
- 4) оцена 3 – до 50% оболелих биљака;
- 5) оцена 4 – до 75% оболелих биљака;
- 6) оцена 5 – преко 75% оболелих биљака.

Члан 12.

Сорта се испитује у лабораторији тако што се испитује квалитет зрна, односно тако што се испитује:

- 1) хектолитарска маса;

- 2) маса 1000 зрна;
- 3) садржај протеина;
- 4) садржај скроба.

Члан 13.

Извођач огледа који испитује сорту на огледном пољу евидентира: назив извођача огледа; име и презиме одговорног лица за извођење огледа; локалитет на коме се изводи оглед; тип земљишта и садржај храњивих материја у земљишту на коме се налази огледно поље; предусев; обављене агротехничке мере; податке из чл. 9, 10. и 11. овог правилника, као и друге податке који утичу на принос испитиване сорте проса (оштећења од дивљачи, птица, штеточина, природних непогода и друго).

Извођач огледа који испитује сорту у лабораторији евидентира и податке из члана 12. овог правилника.

Подаци из ст. 1 и 2. овог члана саставни су део годишњих и коначних резултата испитивања.

Члан 14.

Различитост, униформност и стабилност сорте (DUS тест) испитује се методом одређеном техничким упутством за тестирање различитости, униформности и стабилности сорте проса.

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број 110-00-00106/2014-09

У Београду, 29. августа 2014. године

Министар,

проф. др **Снежана Богосављевић Бошковић**, с.р.